

SKANDINAVIENS STJERNE

ORGAN

FØR

JESU KRISTI KIRKE AF SIDSTE DAGES HELLIGE

UDEN KUNDSKAB OG HELLIGHED KAN INGEN SE GUD

NUMMER 2

15. JANUAR 1923

72. AARGANG

HJEMMET.

»Vor Arne er et Rige,
vi ejer for os selv,
en Verden gemt i Løndom
med eget Himmelhvælv,
hvor Sol og Byger skifter,
hvor Kampe, Tab og Sejr
kun vorder Hjærte-Eje
for Arnens egen Lejr.«

Saaledes tolkede Zakarias Nielsen sine gode Tanker om Hjemmet i et smukt poetisk Sprog.

Vi sympatiserer med disse Tanker og haaber, at alle, som læser »Stjernen«, maatte tilegne sig denne store Betydning af Hjemmet, thi Hjemmets Forhold bestemmer Samfundsforholdene og Nationernes Skæbne.

Guddommen selv har anvist Vejen til Familjelivet og Hjemmet.

Da Gud havde fuldendt Jordens Skabelse og sat den i Gang paa sin Fremtidsbane blandt Rummets Verdener, sagde han: »Det er meget godt.«

Han var tilfreds med sin Gerning, fordi den svarede fuldstændig til Hensigten: Et Hjem for hans Born.

Jordens Skabelsè var ikke en Tilfældighed, men et Resultat af videnskabelige Planers Gennemførelse. Et guddommeligt Kunstværk. Den Bane, som Jorden vandrede paa blandt andre Verdener, betingede de rette atmosfæriske Forhold, der forårsagede dens Prydelse med Blomster og Grønt, men der manglede dog noget — et Væsen, som med Forstand kunde repræsentere Skaberen og være den styrende Magt, derfor sagde Gud til sin Ledsager, Medskaber og mest fortrolige Ven: »Lader os gøre et Menneske i vort Billede, efter vor Lignelse, og de (læg Mærke til Flertalsformen) skulde regere over Havets Fisk og over Himmelens Fugle og over Fæet og over al Jorden og over alt Kryb, som kryber paa Jorden.«

Og Gud skabte Mennesket i sit Billede, han skabte det i Guds Billede; Mand og Kvinde skabte han dem.

Saaledes blev Mennesket — Adam og Eva — skabt i Guddommens Billede, det virkelige Billede af disse to, som talte sammen i Fortrolighed og enedes om, at ved fælles Samvirken skulde de skabe en levende Sjæl — Aand og Legeme, der med medfødte Skabelseskræfter i det uendelige kunde fortsætte Skabelsesværket. Gud velsignede dem og sagde til dem: »Vorder frugtbare og mangfoldige og opfylder Jorden og gør Eder den underdanig og regerer over Havets Fisk og over Himmelens Fugle og over hvert Dyr, som kryber paa Jorden.«

Og Gud sagde: »Se, jeg har givet Eder alle Urter, som giver Sæd, som er over al Jorden, og allehaande Træer, i hvilke er Træers Frugt, som har Sæd; de skulde være Eder til Føde.

Og alle Dyr paa Jorden og alle Fugle under Himmelen og alt Kryb paa Jorden, i hvilke er en levende Sjæl, har jeg givet allehaande grønne Urter til at æde.«

Og Gud saa alt det, han havde gjort, og se, det var meget godt.

Gud selv udførte den første Ægteskabshandling eller Ceremoni, og paa samme Tid meddelte han det første Par deres Rettigheder og uindskrænkede Magt paa denne Jord.

Privilegier og Rettigheder, der blev givet til vore første Forældre, var store og forbunden med et ubegrænset Ansvar.

Menneskene nyder de samme Privilegier og Rettigheder den Dag i Dag og er ligesaa ansvarlig for deres Handlinger overfor Gud som Adam og Eva.

Hvor mange af Nutidens Mennesker overvejer deres Ansvar og Stilling i Samfundet? Hvorfor er Livsforholdene i Verden i Dag saa utilfredsstillende? Fordi Forholdene i Hjemmet ikke er, som de burde være. Hvorfor gør saadanne Forhold sig gældende i Hjemmet? Fordi de nødvendige Forudsætninger ignoreres. Hvad er nu de egentlige Forudsætninger? En sund Aand i et sundt Legeme, fuldstændig Viden om individuel Duelighed; den rette Forstaaelse af Familjelivet; Mandens og Kvindens Stilling og Ansvar i Hjemmet; Mandens Dygtighed til at bygge et Hjem, saa han, i Forening med sin Hustru, kan sige: »Dette er vort Hjem, vor Arne.«

I Hjem, hvor saadanne Forhold gør sig gældende, vil der opvokse Mænd og Kvinder, som skal skabe nye Livsforhold i denne Verden, og da skal Profetens Ord opfyldes:

»Og Dit Folk, de skulde alle være retfærdige, de skulde eje Landet evindeligen som de, der er en Kvist af min Plantning, et Værk af mine Hænder, mig til Herlighed.

Den lille skal blive til Tusinde, og den ringe til et stærkt Folk; jeg, Herren, jeg vil lade det hasteligen ske i sin Tid.«

NYE VEJE FOR BØRNEOPDRAGELSEN.

(Af O. Swett Marden.)

*»Een Tanke kun; men ej Pen eller Ord
udretted saa meget som den paa Jord.
Som Ledetraad i et Liv blev den brugt
og bar i hundrede Fold af Frugt.«*

For en Del Aar siden fremvistes ved en Udstilling i New York en ung Hest, som kunde udføre forbavsende Ting. Og dog erklærede dens Opdrætter, at den for blot fem Aar siden

havde været en meget slem Hest. Den var lunefuld og plejede baade at sparke og bide; men nu havde den fuldstændig aflagt sine tidligere Udyder og var lydig, omgængelig og lærvillig. Nu kunde den baade regne og tælle, ja læse og forstaa mange Ord.

Denne Hest synes at kunne lære næsten al Ting. Fem Aars Venlighed har fuldstændig omdannet den slemme Plags Karakter. Den er meget modtagelig for Venlighed, men man kommer ingen Vegne med den ved Slag eller Skænd. Dens Opdrætter paastaar, at han aldrig en eneste Gang i de fem Aar har slaaet den.

Jeg kender en Moder med mange Born, som ikke har slaaet mere end et af dem og det kun én Gang.

Da hendes første Barn blev født, sagde man om hende, at hun var altfor skikkelig til at opdrage Born; hun vilde odelægge dem med for lidt Tugt og Disciplin og for megen Kærlighed. Men denne Kærlighed har vist sig at være den store Magnet, som har holdt Familien vidunderlig sammen. Ingen af disse Børn er kommen paa Afveje. Alle er de voksede op til gode Mænd og Kvinder, og Kærligheden er bleven vidunderlig udviklet i deres Naturer. Deres barnlige Hengivenhed blev Svaret paa Moderens Kærlighed og er bleven deres stærkeste Ledemotiv. Alle Børnene ser den Dag i Dag op til »Moder« som den største i Verden. Hun har faaet det bedste frem i dem, fordi hun saa det bedste i dem. Det værste behovede hverken Tugt eller Undertrykkelse; thi Hengivenhedens stærkere Magt drev den daarlige Natur ud eller hindrede Udviklingen af de daarlige Tilbøjeligheder, der, om den store Kærlighed ikke havde været, kunde have taget Magten og ødelagt Livet.

Kærligheden giver Liv, Lægedom og Husværelse. Rundt om i Biblen findes Hentydninger til Kærlighedens husværende og livsforlængende Kraft. Men naar skal vi lære, at det store Lægedomsprincip er Kærlighed — at Kærlighed helbreder,

fordi den er Harmoni? Hvor den regerer, kan ingen Disharmoni findes. Kærlighed er Klarhed, Fred og Lykke.

Kærlighed er den store Disciplinator, den højeste Harmonist, den sande Fredstifter. Den er den store Balsam for alt det, som forkrøbler Lykken eller avler Misfornøjelse, et Universalmiddel mod Ondskab, Hævn og alle brutale Tilbojeligheder. Som Grusomheden smelter for Venlighedens Aasyn, saaledes finder daarlige Lidenskaber deres Modgift i mild Barmhjærtighed og kærlig Medfølelse.

Moderen er den, der i første Række har Indflydelse paa Barnets Liv og Skæbne.

Mangen Moder er gennem sin Kærlighed til Børnene bleven bevaret længe i Live trods truende Sygdomsvarsler. Hendes Overbevisning om, at hun var nødvendig for Børnene, og hendes store Kærlighed til dem blev hendes Styrke og satte hende i Stand til at byde sit Livs Fjender Trods længere, end hun maaske ellers havde kunnet.

Jeg kender en Moder, der synes at besidde en overnaturlig Evne til at helbrede alle sine Børns Sygdomme med Kærlighed som eneste Medicin. Om et Medlem af Familjen oplever noget ubehageligt, kommer til Skade eller føler sig saaret eller ulykkelig, kommer han straks til Moderen efter det Universalmiddel, der fjerner alle Plager.

Denne Moder har en egen Maade at drage det plagede Barn ud af Disharmonien paa ind i en Atmosfære af stadig Harmoni. Om han kommer under Skinsygens, Hadets eller Vredens Svøbe, anvender hun Kærlighedens Mikstur, den naturlige Modgift mod hine Lidenskabsgifte. Hun véd, at det at skælde paa et Barn, der allerede lider mere, end det kan holde ud, er som at prøve at slukke en Brand ved at hælde Petroleum paa.

Vore Børnehjem leverer rørende Illustrationer af, hvor tidlig et Barn ældes og mister Barnesindet, naar det maa undvære en Moders opløftende og berigende Kærlighed og Sympati, Forældrenes Beskyttelse og Hjemmets Indflydelse.

Det er et velkendt Faktum, at Børn, som mister deres Forældre og adopteres af Bedsteforældre og kommer til at leve paa Landet, hvor de ikke har saa megen Lejlighed til at omgaas andre Born, antager de ældres Manerer og Talemaader — thi de har megen Efterlignelseslyst — og bliver smaa Mænd og Kvinder længe før den voksne Alder.

Lad os tænke os et Barn, der opdrages i den besmittede Atmosfære, som hersker i Storbyens skumleste Kvarterer, hvor alt synes præget af Lavhed og Last. Hvor hans lille Tankeverden fyldes med Simpelhed, med aandeligt og moralsk Smuds af enhver Art! Er det noget Under, om han indpodes saa mange lastefulde, forbryderiske Idéer, at han tager Farve af sine Omgivelser?

Og stil saa overfor dette Barn et andet, som er opdraget i en ren, fin og ædel Atmosfære, og hvis Sind altid fyldes med ædle, opløftende Idéer om det sande, skonne og elskelige. Hvilken Forskel i disse to Borns Muligheder og det uden noget særskilt Valg eller Arbejde fra deres egen Side! Det ene Sind ledes ved Opdragelsen opad mod Lyset, det andet nedad mod Mørket.

Hvor svært bliver det ikke for et Barn at naa frem til en ædel Livsforelse, naar alle dets første Aar, saa tilgængelige for Indtryk, er bleven mættede med daarlige Indskydelser, naar dets Øjne og Øren stadig har modt Had og Skinsyge, Hævn, Trætte og Slagsmaal, Lavhed og Nedværdigelse?

Vi burde vise megen Barmhjærtighed mod dem, hvis tidlige Aar har været fulde af daarlig, uren Paavirkning.

Barnesindet ligner Fotografens følsomme Plade; det optager og gengiver hver Tanke eller Indskydelse, det udsættes for.

Om vi vil opmuntre vore Børn og hjælpe dem til at gøre det mest mulige ud af deres Liv, skal vi bringe lyse, forhaabningsfulde, optimistiske, uselviske Billeder ind i deres Forestillingskreds. Om vi vækker og styrker deres Fortrøstning og Uselviskhed, vil det betyde Vækst, Fremgang og Lykke for

dem i kommende Aar, medens den modsatte Fremgangsmaade vil føre til Skuffelse og Elendighed.

Det er af uendelig større Vigtighed at bevare den rette Tankegang i et Barn, den tillidsfulde, sejrige, lykkelige, optimistiske Tankegang, end. at efterlade det en Formue uden dette. Med en saadan Sindets Opdragelse vil Barnet ikke mislykkes og kan aldrig blive ulykkeligt uden ved en total Omkalfatring af hele sit foregaaende Livs Udviklingsproces.

Bevar Barnets Sind fyldt med Harmoni, med Sandhed, saa bliver der ingen Plads til Mislyde og Vildfarelser.

Det er grusomt at gaa og minde Børnene stadig om deres Mangler eller Særheder. Følsomme Børn tager ofte alvorlig Skade ved stadig at blive regnede for ubetydelige eller faa deres maaske ikke helt overvundne Fejl serverede i overdreven Skikkelse. Denne bestandige Hakken paa det forkerte hjælper ikke Barnet halvt saa meget som at bevare dets Sind fyldt med gode, skønne og sande Begreber. Den stadige Fornemmelse af Kærlighed, Renhed og Adel i Tanken vil saaledes indgaa i Sjælen, at der med Tiden intet bliver tilbage i den, som drages mod Modsætningerne hertil. Livet vil blive saa opfyldt af Solskin, Skønhed og Kærlighed, at der bliver liden eller ingen Plads til det modsatte.

Barnets Selvtillid bør styrkes, befæstes og opmuntres paa enhver mulig Maade; ikke at det bør læres til at overvurdere sin Dygtighed og sine Muligheder, men den Tanke, at det er Barn af en almægtig Gud, Arving til en ubegrænset Arv, til prægtige Muligheder, bør indpodes i selve dets Væsens Marv.

Mange Dreng, særlig saadanne, som af Naturen er følsomme, sky og frygtsomme, er tilbøjelige til at tænke, at de ikke er saa dygtige som andre. Det er karakteristisk for saadanne unge Mennesker, at de mister deres egne Evner og har meget let ved at tabe Modet saavel som det modsatte. Det er Synd at rokke ved eller ødelægge et Barns Selvtillid, kritisere dets Evner eller antyde, at det ingen Udsigt har til at blive til noget. Virkningen af saadanne nedsættende Ord kan forplante

sig i Barnesindet gennem mange Aar til uhyre Skade for BARNETS Udvikling.

De færreste Forældre forstaaer rigtig, hvor tilgængelige Børn er for Indtryk, og hvor let de kan skades eller fordærves ved nedsættende og spottende Ord. Børn kræver megen Paaskønnelse, Ros og Opmuntring. De trives af det. Det gør dem godt. Derimod falder de hurtig af under Indflydelse af Kritik, Dadel eller manglende Vurdering. Deres følsomme Naturer kan ikke taale det. Det værste, man kan gøre Børn, er stadig at dadle og bebrejde dem, og det er ligefrem grusomt, ja grænser op til Forbrydelse at lade dem forstaa, at de er tilbage i aandelig Henseende — »sære«, som man siger — dumme og dorske, og at de sandsynligvis aldrig vil blive til noget.

Jeg har kendt en særlig følsom og tilbageholden Dreng, der besad en Del naturlige Evner, men udviklede sig lidt langsomt. Hans Lærer og Forældre havde nær ødelagt hans hele Fremtid ved stadig at foreholde ham, at han ganske sikkert aldrig blev til noget, saa sløv og indskrænket som han var. En Smule Ros og Opmuntring vilde have gjort en fortræffelig Mand ud af denne Dreng; thi han havde gode naturlige Betingelser herfor. Men han kom virkelig til at tro om sig selv, at han var en aandelig Undermaaler, og denne Overbevisning slap ham aldrig helt.

Vi begynder at opdage, at det er bedre at fremme end at hæmme. Ros og Opmuntring vil udrette uendelig meget mere for Børn end Trusler og Straf. Det varme Solskin formaar langt bedre at fremme Knoppens, Blomstens og Frugtens Udvikling end Blæsten og Uvejret, der med Vold undertrykker det, som Solstraalernes gode Indflydelse fremmer.

Vi kender alle til, hvordan Drengene kan slide som Heste, blot man forstaaer at tage dem med lidt Paaskønnelse og Ros. Drengene vil gøre hvad som helst for en Lærer, der altid er venlig, hensynsfuld og interesseret i dem; men en gnaven, irriteret, altid korrigerende Lærer vækker deres Modstand, saa at det ofte helt hindrer deres Fremskridt.

Adskillige Forældre er meget bekymrede over deres Borns Unoder; men disse Unoder er ofte mere indbildte end virkelige. En stor Del af Barnets Paafund og Streger er blot Udslag af en frodig, ungdommelig Aand, der maa have Luft, og om den ikke faar det, kan det blive skæbnesvangert for Barnets Udvikling. Børn er gerne saa sprudlende fulde af Liv og Energi, at de ikke kan holde sig rolige. De *maa* gøre *noget*. Lad dem faa lidt Spillerum. Kærlighed er den eneste Magt, der kan regulere og overvaage dem.

Lær ikke dine Born at opføre sig som voksne Mænd og Kvinder! Det er ikke naturligt. Elsk dem! Gør Hjemmet til et saa lykkeligt Sted for dem som muligt, naar dog en vis Orden og Disciplin skal iagttages.

Børn er som smaa Dyr, til Tider selviske og ofte grusomme. Det skyldes, at nogle Dele af deres Hjerne udvikles hurtigere end andre, saa at deres Sind ledes ud af Ligevægt for en Tid og kan antage ligefrem grusomme eller forbryderske Tilbojeligheder; men senere bliver Sindet mere symmetrisk, og de daarlige Tilbojeligheder plejer at forsvinde. Deres moralske Evner og Ansvarsfølelse udvikles noget langsommere end andre Træk, og følgelig vil de kunne gøre gale Streger. De maa give deres Overflod af Energi Luft paa en eller anden Maade. Lad dem tumle sig i fri Luft! Leg med dem! Det vil bevare Dig selv ung og kæde dem til Dig med Staallænker. Vær ikke bange for at miste Din Værdighed. Om Du gør Hjemmet til det lykkeligste og morsomste Sted paa Jorden for Dine Børn og elsker dem nok, skal Du ikke faa Sorg af dem.

Tusinder af Forældre er saa strenge mod deres Born, at de med deres Bebrejdelser og Straffe aldeles odelægger Barnedomstiden for de unge og gør dem utilgængelige og uærlige i Stedet for aabne og ærlige, og de driver dem bort fra Hjemmet. Den Voksne burde altid kunne se tilbage paa sit Barn-domshjem som paa et Paradis.

Enhver Moder bruger til Stadighed, enten bevidst eller ubevidst, Suggestionsevnen under Opdragelsen af Bornene og

Behandlingen af deres smaa Uheld. Hun kysser Bulerne og de »blaa Pletter« og fortæller Barnet, at nu er det altsammen godt igen, og Barnet er ikke blot trøstet, men tror virkelig, at Kyssene og Klappene besidder den Tryllekraft, der læger Skaden. Moderen har altid travlt med at give Modgift for og neutralisere Barnets smaa Ulykker og Sindsoprør ved at indpode de modsatte Tanker og anvende Kærlighedens Elixir.

Det lader sig virkelig gøre ved Suggestionens Magt at udvikle de Egenskaber hos Børn, hvoraf Sundhed, Fremgang og Lykke afhænger. Vi véd jo nok, hvor meget vor Arbejdsevne beror paa vort gode Humør, vort Mod, vort Haab. Om Sindets lyse, optimistiske Anlæg blev bragt til rig Udvikling i Barndommen, vilde det forandre vort hele Syn paa Livet, og vi undgik at slæbe Livet hen i Halvhed, Modløshed og Melankoli, bundne og hindrede af Frygt og bange Anelser, Bekymring og Skuffelse.

Een af Grundene til vort daarlige Helbred er den indgroede Tro paa, at Smerte, legemlig Lidelse og Sygdom er Dele af Livet, nødvendige Onder, som ikke kan undgaas. Man har, fra vi var ganske smaa, ladet os forstaa, at stærkt Helbred var en Undtagelse og ikke noget, man havde Ret til at vente som Regel, og vi er naaede til at opfatte denne Tingenes Tilstand som en Skæbne, vi ikke kan frigøre os fra.

Tænk paa, hvad en modsat Opdragelse vilde betyde for et Barn! Om man lærte det, at Sundhed er det eneste normale, og at Sygdom slet ingen Berettigelse har til at eksistere! Tænk, hvad det vilde betyde for Barnet at opdrages til at se overflødig Sundhed som noget, det med Rette kan vente, i Stedet for at man gerne fylder dets Sygdomsfrygt ved altid at advare mod Sygdom og Fare!

Lær Barnet, at Gud aldrig har skabt Sygdom og aldrig har indført Lidelser, at vi er skabt til Overflod af Sundhed og Lykke, til Glæde og ikke til Smerte — skabte til at være lykkelige og lade vort Liv udtrykke Harmoni og ikke Mislyd.

Børn er umaadelig lettroende. De er tilbøjelige til at tro alt,

hvad en Voksen fortæller dem, navnlig Barnepigen, Forældrene og deres ældre Soskende. Selv hvad der siges dem i Spog, tager de for Alvor; deres Indbildningskraft er saa levende og deres smaa Sind saa modtagelige, at de forstørre alle Ting. Ofte faar de Skænd for at have lojet, naar det egentlig blot er deres overdrevent virksomme Indbildningskraft, der har været paa Spil.

Mange uvidende eller tankelose Forældre og Barnepiger plejer at bruge Frygten som Middel til at styre Børnene. De fylder de smaa Sind med alle Slags Bussemands-Historier og Skræmmebilleder, hvis skadelige Virkninger kan spores Livet igennem.

Selv om Frygt ikke skadede Børn, vilde det være forkert at skræmme dem; thi det er forkert at narre dem. Er der noget i hele Verden, som skulde være helligt for Forældrene eller Læreren, er det et Barns ubetingede Tillid.

Jeg tror, at det første Skridt nedad for mangfoldige Mennesker, hvem det er gaaet galt i Livet, kan tilskrives Virkningen af, at Ærbødigheden for og Tilliden til Forældre og Lærere gik tabt. Vi véd alle af Erfaring, at en engang rokket Tillid er meget vanskelig at befæste igen. Selv hvor vi tilgiver, glemmer vi dog sjælden; Mistroen bliver ofte tilbage. Der burde aldrig findes saadanne Skygger mellem Barnet og dets Forældre og Lærere. Man burde altid behandle Børn aabent, ærligt og oprigtigt til det yderste. Barnets Agtelse bør betyde umaadelig meget for dets Forældre, og intet burde faa Lov til at undergrave den. Den burde betragtes som noget helligt.

Tænk, hvilket Slag det maa blive for Barnet, naar det vokser til og opdager, at de, som det stolede saa ubetinget paa, og som stod for det som Guder, har bedraget det i aarevis i baade den ene og anden Retning!

Jeg har hørt Modre sige, at de frygtede for det Øjeblik, da deres Børn som større skulde opdage, at de var bleven forte bag Lyset hele deres Barndom igennem, at man havde taget

baade Frygt og Overtro i sin Tjeneste for at styre dem eller vinde Indflydelse over dem.

Forældre bør erindre, at enhver skræmmende, haarrejsende Historie, de fortæller Barnet, hver overtroisk Frygt, de indpoder i det unge Sind, deres hele Holdning overfor Barnet og Behandling af det, afsætter sig med næsten fonografisk Nøjagtighed i dets Natur og vil blive gengivet i dets fremtidige Liv med videnskabelig Konsekvens.

(Fortsættes.)

SALMESANG OG MUSIK ER GUD- DOMMELIG.

(Fortsat fra Side 15.)

Digteren Johnson har udtalt, at »poetisk Tilbedelsè eller Religiositet ofte ikke behager«. Men hvis Johnson ofte ikke var fornøjet med poetisk Tilbedelse eller Salmerne, saa var han heller ikke ofte behagelig berørt af Oldtidens inspirerede Hellige og deres af Poesien inspirerede Fromhed. Han har da formodentlig heller ikke været fornøjet med Moses' og Israels Borns Tilbedelse paa det Røde Havs Bredder, ej heller med Davids og de andres paa Zions Hoje ved Jerusalem, thi disse Hengivelser til Herren var »poetiske«. Han vilde heller ikke have været fornøjet med Andagten, anbefalet af Hedningernes Apostel, thi den burde være »i Salmer og aandelige Lovsange«. Den religiøse Hengivelse hos Moses, David, Esaias og Habakkuk kulminerede, da de udøste deres Sjæle i de dejligste, mest gribende og ophøjede Andagtstoner, til hvilke Poesien nogensinde er naaet. Hvis Johnsons »indadvendte Fromhed« ikke kunde være »poetisk«, maa det da ikke anses for givet, at det har været en indadvendt Fromhed, der mere lignede en koldsindig Filosofis end den Religiositet, man finder hos Profeterne og retfærdige Mænd, hvis Helligelse til Gud gloder paa den Hellige Skrifts Sider, og som har optændt de Religioses Hjærter i alle senere Tidsaldrer?

Har ikke de religiøse Emner været blandt Universets ædleste og mest inspirerede? Har ikke de fromme Følelser været

blandt de mest indtagende, de ædleste og ophøjede, som Sin-
det kunde omfatte? Er disse Emner og Følelser da ikke be-
rettiget til, nej, mere end det, kan de ikke gøre Krav paa Ud-
trykkets største Skønhed, Varme og Majestæt, som Poesien er
i Stand til at give dem? Og er det ikke af samme Grund, at
Poesien saavel som Musiken har opnaaet sin højeste Udmær-
kelse, naar den har været anvendt i hellige Øjemed?

Hvis det er saaledes, at de religiøse Sindsbevægelser under-
tiden mangler Udtryk, saa er der heller ingen Grund til at be-
vise, at religiøse Kompositioner altid maa være ildfulde; i
lige Maade er det forstaaeligt, at Kompositioner, naar de er
meget ildfulde, bliver naturligt poetiske. Hvis de ikke har Ryt-
merne, saa vil de i det mindste have Aandens og Poesiens
Forestillingskraft. Saadan har den religiøse Kompositions Ka-
rakter været i alle Tidsaldre og blandt alle Nationer.

Det fromme Hjertes Følelser kan udtrykkes i passende
Ord, selv om det ikke altid er til den Grad, i hvilken de føles;
og Værker i Prosa eller Poesi, i hvilke disse Følelser er bleven
passende udtrykt i det talte eller skrevne Ord, forekommer at
være naturligt tjenlige til Gudsdyrkelsens Hensigter. De bi-
drager til at opildne og forlænge de religiøse Rørelser hos Ta-
leren, hos Oplæseren, hos Kormedlemmerne og at optænde og
forstorre den hellige Flamme hos dem, som hører. Men hvis
Virkningerne er saaledes af Kompositioner i Prosa og Poesi,
hvor meget mere da, naar de synges. Naar gode religiøse
Kompositioner eller Værker bliver vel sunget, naar passende
Ord og Musik forener deres Kræfter, og hvis baade den ene og
den anden af dem hver for sig hjælper Gudstjenesten, hvor
stor og udmærket maa da ikke deres forenede Anstrengelser
være? Denne Virkning foltes saa dybt, at den foranledigede
en sjælelig Forandring hos Augustine, medens han under
Indtrædelsen til Milan Kirken horte »Ambrosius' Lovsang«
(Te Deum landamus; vi prise Dig, o Gud!). »Musikens Vibre-
ringer,« siger han, »flød gennem mine Øren; Såndhed blev
indstillet i mit Hjærte; Hellighedens Flamme blev tændt; og
mine Taarer randt af Glæde.«

Det er i Almindelighed den gode Musiks naturlige Ind-
flydelse at mildne og dæmpe enhver ubehagelig Følelse og

Lidenskab og bringe os til en saadan Sindstilstand, som er den gunstigste for dens bedste sjælelige Stemninger og for de bedste Indtryk. Under Tonerne fra Davids Harpestreng kunde endog Sauls Sjæl blive trøstet og blidere stemt; og Elisa bad om at »hente en Harpepiller«, for at han kunde blive modtagelig for Herrens Aands Inspiration. Og den, som har følt den udmærkede Salmesang og Musik i Kirken, kan let blive enig med sig selv om, hvorvidt dens Indflydelse tjener til at forøge de hellige Følelser i Mennesket og det guddommelige Indtryk af Kristi Budskab.

Intet Under da, at religios Musik altid har haft en fremtrædende Plads. Intet Under, at den blev indstiftet af Gud; intet Under, at den altid har været Folkets Glæde. Gud har Behag i Sjælens fromme Rørelser; Herren glæder sig over det passende Udtryk for disse Følelser; og han har Behag i de Midler og Mennesker, som opildner dem og fremhjælper dem og foraarsager, at de fænger fra Hjærte til Hjærte. Mennesket, som blev skabt i Guds Billede — Afglansen af hans Aand og Øre til at høre de himmelske Sferers Toner — har arvet Musikens naturlige Paavirkninger og Sangens oplivende og dragende Charme. Og var det ikke særlig for Helliggørelsens Formaal, at Gud gav Harmoniens og Melodiens Principer til sine Skabninger? Vi kan da let se, hvor det er utaknemmeligt, at Musiken, ligesom mange andre Gaver af den uendelige guddommelige Godhed, ofte bliver forvrænget i Formaal, der er ligesaa nedværdigende for hans Skabninger, som de er uværdige for hans hellige Navn!

Musikens guddommelige Kunst har altid ifølge de historiske Beretninger glædet hans udvalgte Folk — Israel. De elsker det, som tjener til at opvække, forlænge og meddele andre deres religiøse og fromme Følelser. Den kongelige Salmists Sprog er derfor kun det naturlige Udtryk for det fromme Israels Hjærtesprog, naar han udbryder:

»Til Sangmesteren en Salmesang. Raaber med Glæde for Gud al Jordan. Synger Salmer til hans Navns Ære; giver ham Ære til hans Pris. . . . Al Jordan skal tilbede Dig og lovsynge Dig; de skal lovsynge Dit Navn. . . . Kom, lad os synge med Fryd for Herren, lader os raabe af Glæde for vor Frelsens

Klippe! Lader os komme frem for hans Ansigt med Tak, lader os synge af Glæde for ham med Salmer!«

(Tildels oversat fra en musikkyndig Amerikaners Foredrag, holdt for over Hundrede Aar siden, for et musikalsk Selskab i Øststaterne. Taget fra de ligesaa gamle Memoirer.)

Morten A. C. Nicolaysen.

KVINDERNES TOBAKSRYGNING.

(Fra »Frisk Luft«.)

At Kvindernes Hengivelse til Tobaksnydelse mere og mere tager til, er destoværre en Kendsgerning. At ryge er for mange Kvinder næstendels bleven en Modesag. Man lægger blot Mærke til Hjørnevinduerne i vore bedre Restaurationer paa Stroggaderne. Hvem ser man dèr, midt paa Dagen, i Selskab 2 à 3, med tændte Cigarer i Mundvigen? Kvinder af det gode Selskab, Husmødre, som til Kaffen demonstrativt ryger deres »Havanna« saa godt som nogen Mand. Ja, næstendels som de fra Hjørnevinduet vil henlede Publikums Opmærksomhed paa, at de virkelig »er med paa Moderne« hvad Tobaksrygningen angaar.

Men fra en Modesag kan Tobaksrygning for Kvindernes Vedkommende let gaa over til at blive en Vanesag, en Passion, som tilsidst ikke kan undværes, og som bevirker, at Kvinderne først i Smug, senere ganske aabenlyst, hengiver sig til Tobaksrygning i selve Hjemmet, hvor rygende Matroner med fede Cigarer i Munden ikke længere er nogen Sjældenhed. Man kan fra Gaden iagttage, hvorledes f. Eks. en saadan morgenduelig Frue med den ene Haand energisk dasker sin Stoveklud ud af Vinduet, medens hun med den anden Haand forer sin Cigar til Munden, udspyende vældige Røgskyer.

Kunde man se en saadan emanciperet Dame i sit Kokken, vilde man finde hende røre i Gryden med den ene Haand, medens den anden Haand nonchalant er optagen af at styre Cigarens Gang frem og tilbage til Munden. Eller, hvis hun var

Moder, se hende røre Vuggens Gænge i Barneværelset, medens hun samtidig rygende sin Cigar fylder Værelset med den for Barnet giftsvangre Tobaksrøg.

Kvindernes Tobaksrygning er desværre en sørgelig Kendsgerning. Selv rygende Mænd føler instinktmæssig, at Kvindernes Hengivelse til en af Mændenes værste Uvaner, Ryge-lasten, rummer en Fare, som kan blive skæbnesvanger for Familie, Hjem og Samfund.

Destoværre opammes denne Kvindernes Mani i den unge Alder gennem Restaurationsbesøg og den frie Omgang mellem unge Mænd, i hvis Mund Cigaretten er en fastvokset Glødepind, der ikke af nogen Magt kan fravristes ham Dagen lang. Se paa alle disse mondæne Restaurationer, vi har i København, og hvor Tobaksrøgen hænger saa tykt, at man kan skære i den med en Kniv. Se, hvorledes vore unge spinkle Kobenhavnerdamer ryger Cigaretter i massevis, optagen af at følge deres flygtige Herrebekendtskabers Eksempel, og for at synes moderne.

Mon nogen alvorlig tænkende Mand eller Kvinde tror, at der af denne til Cigaretrygning forfaldne Kvindeslægt skal kunne fremstaa Modre, som Samfundet i sin Helhed kan være tjent med?

Mon ikke Bekæmpelsen af Kvindernes Tobaksrygning er en saa vigtig Opgave, at samtlige vore Kvindeforeninger — hvis Bestyrelser forhaabentlig alle som én er Tobaksmodstandere — med Iver, Udholdenhed og Kvindeklogt skulde kaste sig over denne Kvindernes Rygelast, der i uhyggelig Grad tenderer til at blive en for Samfundet truende Fare, set fra et racehygiejnisk Synspunkt.

INDHOLD:

Hjemmet 17 Nye Veje for Børneopdragel- sen 19		Salmesang og Musik er gud- dommelig 28 Kvindernes Tobaksrygning.. 31
---	--	--
